

SIENA listu: U pretplati za štavu god. K 86—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mjesečno K 3-00, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OBLAST primaju se u upravi lista trg. Cuztoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati jutro.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Cuztoza 1. Uredništvo: Šimanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli — Rukopisi se ne vraćaju. Ček. rač. n. št. 28.795.

godina IV.

U Puli, petak 8. ožujka 1918.

Broj 959

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 7. (D. u.) Službeno se javlja: Nikakvih osobitih događaja. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 7. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja: Zapadno bojište: Bojna skupina pri stolonasljednika Rupprechta: Sjeverozapadno od Dixmuides čimnili su nasrtajni odjeti kod navale na dva belgijska dvorca 3 časnika i 114 momaka, te nekoliko puštanih strojeva. Topovska je djelatnost oživjela u više odsječaka. Na više su mjesta bili odbijeni engleski izvidnički sunci. — Bojna skupina njemačkog pri stolonasljednika: Francusko je topništvo na više mjesta fronte razvilo živahnu djelatnost. Sjeverno od Avocourta prodrle su nasrtajne čete duboko u francuske položaje i povratile se nakon žestoke borbe i nakon razorenja mnogobrojnih skloništa sa 27 zarobljenika. — U zračnoj je navali bilo jučer sastriješeno 19 neprijateljskih letjelica i dva pripeta zrakovlona. Kapetan vicez pl. Tuschek izvojsio je svoju 26. pobjedu u zraku. Uslijed izbačenih bomba po engleskim letjelicama na neki lazaret kod Tourcoinga bilo je mnogo francuskih stanovnika ranjeno. Sostalihi letjela ništa nova. — Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

Predloženi proračun prihvaćen.

Beč, 7. (D. u.) Nakon svršetka je debate podao zastupnik Bavarovski u ime Poljaka izjavu, da će se ovi u znak prosvjeda sustegnuti od glasanja. Zastupnik je dr. Stranski predložio kod § 1. i § 2., da se ustanovi razmjerni glasova, kod § 3. poimenično glasanje. Paragraf je prvi proračunskog provizorija bio prihvaćen sa 240 proti 121 glasu, proti glasovima Ceha i Jugoslavena kao i poljačkih socijalnih demokrata i dviju poljačkih zastupnika, Mijaka i Hubika; § 2. (doprinosi za zajedničke izdatke) sa 203 proti 161 glasu, proti glasovima Ceha, Jugoslavena i spomenutih dviju poljačkih zastupnika; § 3. (ratni krediti od 6 milijarda) bio je u polimeničnom glasanju prihvaćen sa 202 proti 165 glasova. Iza toga su bili prihvaćeni i § § 4., 5. i 6. Nakon toga bje prihvaćen sveukupni proračunski provizorij i u trećem čitanju. (Živahno odobravanje i pljesak.) Sjednica bje na to zaključena. Naredna sjednica u utorak.

Iz Rusije.

Stockholm, 5. Prema petrogradskim su vijestima bili izabrani u vrhovni ruski direktorij Lenin, Trocki, Stalni, Proslan i Kerelin, koji su se konstituirali kao „kolegij od pet lica“.

London, 5. (D. u.) Reuterov ured javlja iz Petrograda: Službeni list potvrđuje zaključak vlade glede preloženja državnih ureda u Moskvu, Nižnij-Novgorod i Kazan. S preloženjem se je povjereništva za izvanjske poslove, za promet i financije već započelo. Vlada će ovih dana izdati naredbu, koja obrazlaže preloženje glavnog grada u Moskvu time, što je nemoguće, da bude glavni grad na granici države, u slučaju, da se Petrograd proglašati slobodnom lukom.

Berlin, 5. (D. u.) „Vossische Zeitung“ javlja: Može se uzeti za sigurno, da će u velikom kongresu sovjeta u Moskvi dne 12. o. mj. biti većina za sklopljenje mira boljševičke vlade. Osudjivat će doduše postupak Nijemaca, ali se zadovoljiti danim činjenicama. Sovjeti znadu predobro, da je sva vlast i opstanak sovjeta te boljševičke vlade u nerazdruživoj svezi s utanačenjem mira.

Mir sa Rusijom.

Stockholm, 6. (D. u.) Prema vijesti, Agence Havas iz Petrograda od 5. o. mj. povratilo se je danas rusko mirovno izaslanstvo. Na večer će podati izvještaj središnjem odboru sovjeta. Tekst će mirovnog ugovora po svoj prilici biti sutra proglašen. Prema posljednjim su vijestima obustavljena na svim frontama neprijateljstva. Na sjevernom su se bojištu zaustavili Nijemci na crti Narva-Pskov-Vitebsk-Mohilev-Orša. Brzojavka iz Helsingforsa javlja, da su se Nijemci iskrcali na Alandskom otočju. Pučanstvo ostavlja u velikim masama Petrograd, i to radi prenapunjenog željezničkog prometa dijelom pješice, dijelom kolima.

Carigrad, 6. (D. u.) U sjednici je komore priopćio međutimni ministar izvanjskih poslova Enver-paša uz živahno odobravanje zaključak mira sa Rusijom i navijestilo, da će potpis konačnog mirovnog ugovora sa Rumunjskom doskora uslijediti. Ministar je tad izrazio želju, neka utanačenje ovih mirovnih ugovora otvori antani očli. Kuća je zaključila, da izrazi sultanu čestitke kuće.

Mir sa Ukrajinom.

Beč, 7. (D. u.) U ministarstvu je za izvanjske poslove započeo danas pod predsjedanjem poslanika grofa Forgacha, uz sudjelovanje zastupnika austro-ugarskih i zajedničkih središnjica te u prisutnosti njemačkog poslanika grofa Wedela i drugih zastupnika njemačke vlade dogovor, koji se tiče pobližeg izvedenja odredaba glede prometa s robom s Ukrajinom, a ponajpače uredjenja izvoza žita na temelju mirovnog ugovora s Ukrajinom. Kod tog će ugovora sudjelovati sutra i ukrajinski izaslanici.

IZ FINSKE.

Petrograd, 5. (D. u.) P. b. a. Iz Helsingforsa se službeno javlja, da su u Nikolajevu na zapovijed prijašnjeg građanskog senata uhvaćeni i po ratnom sudu zarobljeni članovi crvene garde i mnoge druge ličnosti, koje se protive, da priznaju prijašnju vladu. Tornea je sad u rukama proturevolucionaraca. U Kaveni i mnogim drugim gradovima u sjevernoj Finskoj je došlo do financijske krize. Karkonem u sjevernoj Finskoj zaposjednut bje po proturevolucionarnim četama, no drugi dan opet po revolucionarnim četama gotovo bez borbe osvojen. Bijeli su pretrpjeli potpun poraz. 440 proturevolucionaraca, među kojima se nalazi mnogo inozemaca, bje zarobljeno i dopremljeno u Helsingfors.

Berlin, 6. (D. u.) Wolffov ured javlja: Dlo naših pomorskih bojnihi sila, odredjen za podignuće etapnog prostora u svrhu pripomoćne akcije za Finsku, usidrio se je jučer kod Eckerö na Alandskom otočju.

Stockholm, 6. (D. u.) S. T. B. U jučerašnjoj je sjednici komori izjavio ministar-predsjednik u odgovoru na interpelaciju glede nakana vlade obzirom na pomoć, što se ima pružiti Fincima, koji su se zaklonili bili na otoke u Finskom zalivu, da su posredovanjem švedskog poslovođe u Helsingforsu bili postignuti dobri rezultati i da postoji nada, e će se takovi posilći i drugdje. Mnogo se je bjegunaca predalo crvenoj gardi, te će se sa njima postupati kao sa ratnim zarobljenicima po međunarodnom pravu pod nadzorom švedskog poslanništva. Vlada je spremna, da na taj način pomogne svakoj skupini Finaca, koja se nalazi u nevolji.

Mirovni ugovor između Njemačke i Finske.

Berlin, 7. (D. u.) Danas je o podne bio potpisan mirovni ugovor između Njemačke i Finske, nadalje trgovački i brodarski ugovor, kao i dodatak obim ovim ugovorima. Članak 1. mirovnog ugovora određuje, e će se Njemačka zauzeti za to, da sve vlasti priznaju neovisnost Finske. Finska nasuprot ne će ni jednog dijela svog posjeda odstupiti kojoj tuđoj vlasti niti tuđoj vlasti biti podložna i priznati joj nadgospodstvo nad sobom, a da se prije toga ne sporazumi sa Njemačkom. Daljnji se članci tiču međusobne odreke glede nadoknade ratnih troškova, ratnih šteta, uspostave državnih ugovora, izmjene ratnih zarobljenika i interniranih, te nadoknade civilnih šteta.

Iz pruske zastupničke kuće.

Berlin, 7. (D. u.) Drugo se je čitanje proračuna pretvorilo prigodom rasprave o proračunu povjerenstva za naseobinu u sveopće raspravljanje svih pitanja, koja se tiču Poljaka. Poljak Seida izjavlja, da na temelju jedinstvenog shvaćenja poljačkog naroda Poljaci ne mogu napustiti stanovišta, koje zauzima poljačka skupina u pruskom saboru i u njemačkom rajstagu. Ovi smatraju svaku izmjenu mišljenja u ovaj trenutak beskorisnom, pošto je vlada podastrija vrhunac svojih koncesija Poljacima, a ove su koncesije sve poljačke stranke i svi slojevi pučanstva bez iznimke otklonili. Stoga Poljaci danas ne će sudjelovati kod ove poljačke rasprave. No uza sve to hoće upotrebiti ovu zgradu, da s ogorčenjem prosvjeduju proti otkinuću holmskog područja na temelju ukrajinskog mira. Govornik veli za tim, da je ono mjesto u posljednjem govoru državnog kancelara, u kojem se uredjenje zapadnih granica kraljevine Poljske označuje prijeko i prijeko nužnim iz vojničkih razloga, najveštja ameksijsone politike, koja onemogućuje miran i miroljubivi susjedni život njemačkog i poljačkog naroda. Govornik završuje s izjavom, da poljački zastupnici u pruskoj zastupničkoj kući ne će nikad priznati ukrajinski mirovni ugovor pravovaljanim. — Zastupnik Wolff (konzervativac) izjavlja, da njemačko pučanstvo u Poznanju i Westfalskoj s ogorčenjem odbija zahtjeve Poljaka, koji sižu sve do mora i dapače i do Westfalske i Poranjske, te traži od vlade, da napusti svoju pomirljivost prema Poljacima i krekpo nastavi sa svojom politikom naseljivanja. Potpredsjednik državnog ministarstva Friedberg izjavlja, da se pro-

mjene u politici vlade prema Poljacima ne smiju prosudjivati sa gledišta pomirljivosti, nego sa gledišta, da se uklone nezakonitosti. Vlada si je svjesna svoje politike, da podržava stražu na istoku, koja je upravo tako važna, kao straža na Rajni. Obzirom na današnju izjavu Poljaka u ovoj kući veli, da ne poznaje poljačkih zastupnika naroda u Pruskoj, nego samo pruske narodne zastupnike. Seidin prosvjed glede Holma ne spada u prusku zastupničku kuću. Ministar u ustalom uopće i ne zna, što su učinili i poduzeli Poljaci, da oslobode svoju zemlju od carističke vladavine. To imaju da zahvale središnjim vlastima, ali oni su nezahvalni. — Socijalni demokrat Braun veli, da se mora u interesu izmirenja posvema promijeniti pruska poljačka politika. — Narodni liberalac Fuhrmann izjavlja, da mora narod i vlada najodrešitije stati na put svakoj težnji Poljaka, koja ide za tim, da se otcijepe područja istočne marke.

Izakako je govorio narodni zastupnik Winkler (konzervativac) proti neodvisnosti Poljske, te ministar za poljodjelstvo, bio je prihvaćen proračun povjerenstva za naseljivanje sa svim glasovima osim onih Poljaka i socijalnih demokrata.

* „Nijemci ne će prodrjeti“. „Venkov“ javlja iz Ženeve: Prema vijesti Agence Havas bijahu Polincara burno dočekani, kad dodjoše u Sorbonnu dne 1. ožujka da proslave dan protesta zastupnika Alzacije-Lorene u narodnoj skupštini u Bordeaux dne 1. ožujka 1871. Poslije mnogokratnog pozivanja progovorio je Clemenceau govor, u kojem je istaknuo, da je njegova zadaća, da radi, i da saslušane riječi promijeniti u čin. Pred nekoliko dana bio je na fronti, te donaha sa sohom riječ, koja tropeče na svim ustima: Ne će prodrjeti. Kasnije je govorilo nekoliko govornika, koji su svi naglašavali, da je Alzacija-Lovrena francuska zemlja i francuskom mora postati, jer to zahtijeva cio svijet, koji se bori za pravdu, pravednost i slobodu potlačenih zemalja. Najzada je istaknuo Pichon, da ne samo francuski narod, nego i cio veliki savez sporazuma zahtijeva izručenje Alzacije-Lorene.

* Akcija u Sredozemnom moru. Prema brzojavci lista „Zeit“ iz Londona, odgovorio je Bonar Lav u donjoj kući na upit, gdje da se nalazi prvi lord admiralitete Sir Eric Geddes, čija je odsutnost svima pala u oči, sljedeće: Sir Eric Geddes nalazi se sada u Sredozemnom moru radi važne akcije brodovlja. — Iz Kopenhagena se brzojavlja „Lokal-anzeiger“: Pariška „Liberté“ tvrdi, da je doznala, da Amerika pospješuje pripreme za alijirsku ofenzivu, kako bi pretekla očekivanu ofenzivu središnjih vlasti. Amerika namjerava sudjelovati kod generalne ofenzive navalom svog brodovlja na Pulu.

* Bojkot ruskih poslanika u Parizu i Londonu. Prema nekoj brzojavci iz Pariza saopćila je francuska vlada u Londonu, da neće dozvoliti, da maksimalistički vodja Kamenev, koji će valjda biti imenovan poslanikom u Parizu, stupi na francusko tlo. Stoga će se Kamenev vratiti u London. — Iz Londona se javlja, da je londonskom diplomatskom zastupniku boljševika, Litvinovu, bio otkazan stan, gdje mu je ured. Vlasnik je kuće dao promijeniti ključance na vratima, tako da Litvinov nije mogao više ući u svoj ured.

* Blagdan mira u Rusiji. „Venkov“ brzojavljaju iz Beča: „Abend“ saopćuje iz Kolina nad Rajnom: „Izvjestija“ javljaju, da je Lenin u izvršbenom odboru radnika i seljaka proglasio, da će svogodšnji uskrsni blagdani biti za Rusiju danima mira, jer je boj proti izvanjskom neprijateljstvu za Rusiju dovršen.

* Rat na moru. Iz Londona se službeno brzojavlja sa danom 6. ožujka: Parobrod „Caldarian“ od 17.500 bruto-reg. tona, sagradjen godine 1914., potopljen bje na irskoj obali. Glas se, da je bilo na brod ispaljeno više torpednih hitaca. Brod je imao posadku od 400 momaka, a osim toga 150 mornara ratne mornarice.

* Atentat na Lloyd Georgea. „Deutsche Tageszeitung“ javlja: Prošlog mjeseca, dne 28. kad bijaše službeno javljeno, da je Lloyd George obolio, bi protiv njega na ulici počinjen atentat. Uapšen atentator je Irac.

* Talijanski izvještaj od 6. ožujka. Živahno oživljenje obostrane topničke vatre između Gardskog jezera i Astica u okolicii Montella i uzduž uvale Asiago. Naše su baterije s uspjehom opstrjeljavale čete, koje su se nalazile na maršu, u uvali Asiaga, južno od Primolana, na drugoj strani klanca Beretta i naprama Lampolu (s lijeve strane Piave). Južno od Tjerne bile su neprijateljske patrolje, koje su se približavale našim crtama, uz gubitke odbijene. Na Pasubiju prouzrokovali smo pomoću mine šteta neprijateljskim položajima. Tečajem dana bombar-

dovali su naši ljetaci neprijateljsko uzletište kod Motta di Livenza, kao i kolone, koje su bile na maršu u okolici Oderza. Jedan je engleski ljetak oborio iznad Coreglana danas neprijateljsko lijetalo.

* **Landsdowne i govor njemačkog državnog kancelara.** „Daily Telegraph“ priopćuje pismo lorda Landsdowne, u kojemu ovaj izriče uvjerenje, da govor njemačkog državnog kancelara znači znatan napredak u izmjeni mišljenja, te izjavlja, e ne može uvidjeti, zašto bi bilo beskorisno nastaviti razgovor o tom, pošto predleži osnova za sporazumak obzirom na četiri načela Wilsonova glede međunarodnog sudišta, a i glede Belgije. Jedan njemački državnik za drugim govori protiv politici osvajanja i aneksija. Mnogo veće bi bile poteškoće glede zahtjeva obzirom na Alzaciju-Lorenu, zahtjeva Italije glede stanoviti austro-ugarskih područja kao i zahtjeva Engleske glede nekolicin dijelova Turske. Landsdowne je mnijenja, da bi se ova pitanja morala predložiti mirovnom kongresu nakon rata.

* **Japan i Rusija.** Reuter javlja iz Washingtona: Misli se, da neposredno predstoji vojnička akcija Japana u Sibiriji. Amerikanska se vlada o tom još nije izjavila. U diplomatskim se krugovima glasa, da će Japanci obzirom na potrebu, da brzo postupaju, istodobno nastaviti diplomatske rasprave, kako bi se s Udruženim državama i ostalim alijancima složile glede cilja i opsega akcije. — „Associated-Press“ javlja iz Washingtona: Udružene su se države načelno složile s Japanom, Velikom Britanijom i ostalim alijancima glede postupka u Sibiriji. No potankosti se moraju još ustanoviti.

* **Japanski utup i Wilson.** „Manchester Guardian“ doznaje iz Washingtona, da se još ništa ne zna kakvo stanovište zauzima Wilson obzirom na predstojećiu akciju Japana u Sibiriji. Wilsonova bi okolica radje vidjela, da se Rusija sama spasi, u slučaju, da su u novoj Rusiji elementi, koji bi bili u stanju da zajednički nastupe.

* **Wilson protiv intervencije Japana.** Iz Rotterdam javljaju: U uvodniku o glasinama, koje se tiču intervencije Japana u Rusiji, veli „Manchester Guardian“: „To bi bilo izravno protiv nazoru Wilsonovom“.

* **Fochova armada.** „Vossische Zeitung“ javlja, da je francuska armada pod generalom Fochom dosegla sveukupnu jakost od 400.000 momaka.

* **Amerikanska vojska u Francuskoj.** Reuter javlja iz Washingtona, da je general Peyton-March nastupio dne 3. o. m. službu poglavice američanskog glavnog stožera. — Prema listu „New-York Sun“ stajalo je dne 28. veljače o. g. na francuskoj fronti 220.000 američanskih vojnika. — Kako izvješćuje Reuterov ured, podignut će američanski ratni ured u Francuskoj veliku osnovku za opskrbu vojske uz trošak od 25 milijuna dolara. Sagrađit će se 20 velikih skladišta, 12 većih i 100 manjih radionica i spremišta, a zaposleno će kod toga biti 450 časnika i 16.000 vojnika. S podizanjem se je započelo već prije nekoliko nedjelja, kadno je stigao najveći dio materijala.

Iz slavenkog svijeta.

Iz Slovenije. „Slovenec“ prima ovaj očajan oglas iz goričkog kraja: „Strašno je upuštena zemlja od Gorice do Nabrežine. Na stotina lisuća hrčca, za koje je vlada takodjer u Vašem listu molila, gnjije u jarelima i na kupinama, ogromne množine bodljikave žice i željeznih kolaca rdja. Zrak je okužen od gnjjućih lješina. Polja da obrađimo? Za koga? Za sebe? A čime? Prstima? Naši su stanovni streljački jarci: puni smrada. Zar smo to zaslužili? I što da jedemo? Ta ni vode nema, ni drva, da naložimo. Što nam ne uze Talijan, očeš nam drugi Čovjek si želi smrt. Svega smo imali u izobilju, sad pako smo gori od cigana još nam jedna nesreća preti. Kamogod pogledamo, na svakom stablu i na svakoj grani visi gusjeničino gnijezdo kao da je netko predju objesio. Već lanijske godine proždreće nam gusjenice gotovo sve, što je bilo zeleno, od Gorice do Sežane, ove godine još i gore. Jao namo! Zrak je okužen, ne mogu disati, ni pisati, umirem od glada...“ „Slovenec“ piše dalje o natezanju u Hrvatskoj, ima li se prihvatiti ekavštinu ili ostati pri jekavštini i ima li se i nadalje pisati ćirilicom. Među ostalim veli: „Čudimo se, da „Hrvatsko novinarsko društvo“ ne započne akcije, kako bi hrvatski dnevnik pisali dostojnije hrvatski. Najnekulturniji dnevnik u jeziku i pravopisu je „Hrvatska“. Za njom ne zastojae mnogo „Ozor“ sa svojim brzojavnim vijestima (o tome je govorio bilo govora u „Slovenskom Narodu“. Op. u.) — „Edinost“ javlja, da će Krekovo prazni dne 10. ožujka u kazalištu „Fenice“ u Trstu prisustvovati takodjer Krekov suborac, predsjednik Jugoslavenk-skog kluba, dr. Korošec.

Iz Hrvatske. „Glas S. H. S.“ na svom uvodnom mjestu trijezno raspravlja o našim ciljevima u svazcu sa hrvatsko-srpskom koalicijom Tu veli, da klanjsnja vladavina koalicije demoralise narod i omota mu razmah svih energija u radu za veliki cilj. Ne smije se držati one osudne političke metode, da treba sačuvati ono, što se zateklo. Ne smije se radiiti a ne vjerovati u uspjeh hrada. Ostaje tu dakle dvoje:

Ili se koalicija mora odreći svoje dosadanja politike, ili pa kju je treba skloniti kao što i sve, što sinsta radu za djelo narodnog ujedinjenja. Obzira, piše list, ne može i ne smije biti. U istom listu piše odlučnim tonom A. B. Simić, e se ne smijemo obazirati na filološka razmatranja pojedinih ukočenih filologa, nego treba da predjemo na odlučan rad, imajući za filologe samo jedan pucanj u njihove filološke mozgove. Kad smo ispitivali i pronašli, da samo ekavština može da bude našim zajedničkim jezikom, čemu još zatezanja? Čemu kolebanja? Bezobzirno započet ćemo pisati ekavštinom i stupit ćemo korak naprijed. — Mi bismo oдавle prvi bili pripravnici da tu misao usvojimo. — „Oštri kut“ u „Hrvatskoj Državi“ zadnjih je dana redovito prazan. Ostaje samo datum i potpis. JAMAČNO je Tribunus iza sastanka u Zagrebu pao u nemilost zagrebačkih otaca ili čuvara.

Domaće vijesti.

Imenovanje. Ivan Šorli, kult. tehn. na bečkoj poljodjelskoj visokoj školi, sin dvorski savjetnika u m. i bivšeg kotarskog poglavara u Pazinu imenovan je poručnikom bos-herc. pukovnije br. 4.

Za deklaraciju. „Slovenskom Narodu“ pišu: „Gosp. Hlavka, c. kr. okružni oružnički stražmeštar u Voloskom—Opatiji, silno se zanima za deklaraciju i brižno propituje po selima u svom kotaru, tko sakuplja potpise, tko potpisuje i koliko godina imaju oni, koji to potpisuju. Pravo, pravo ima; neka samo sam doznade, i neka se osvjedoči, da smo svi postali svijesni. Oduševljenom gospodinu preporučili bismo samo još to, da u svojoj prevelikoj brizi ispita takodjer i prijavu svomeu šefu, koliko nas je bez obzira na godine — gladnih“.

Lovran za jugoslavensku deklaraciju. Lovranski općinar poslao je Jugoslavenskom klubu u Beču ovu izjavu, potpisanu od 654 lovranskih općinara. Potpisani Slovenci i Hrvati odnosno Slovenke i Hrvatice u Lovranu izjavljaju: 1. Oduševljenjem odobravamo deklaraciju Jugoslavenskog kluba u Beču od 30. svibnja 1917. 2. Smatramo, da je za očuvanje našega naroda u Istri od gospodarske i nacionalne propasti neophodno potrebno oživotvorenje zahtjeva sadržanog u toj deklaraciji. 3. Pozivljemo i zaklinjemo sve jugoslavenske zastupnike, da odlučno i složno porade oko ujedinjenja našega naroda u samostalnu državu pod žezlom Hapsburga. Lovran, dne 15. veljače 1918.

Oprost učitelja, nesposobnih za službu na fronti, od vojništva. Iz Beča se službeno sa danom 6. o. m. brzogjavlja: Brzojavni dopisni ured saznaje, da je ministarstvo za zemaljsku obranu svoju svojevrmenu odredbu glede sveopćeg oprosta učiteljskih sila, nesposobnih za službu na fronti, na poticaj uprave za nastavu, prema najnovijoj odredbi proširilo tako, da će nesamo one učiteljske osobe, koje su služile u državnim, zemaljskim i općinskim zavodima, a koje sad pripadaju momčadskom stališu i koje se nalaze u vojničkoj službi u zaledju, a bile su pronadjene trajno nesposobnima za službu na fronti i prikladnima samo za pripomoćne službe, nego i one učiteljske osobe, koje su bile pronadjene spos. bilnima za službu na fronti uz dodatak „sposobne za stražarsku službu“ (nataz B), biti do 15. srpnja 1918. općenito oprostene. Ovak oprost, koji se tiče samo onih učiteljskih osoba, koje dokazu ispravama, da su položile državni učiteljski ispit i posjeduju dekret o namještenju, uživat će iznimice i dobrovoljci kroz vrijeme rata. Nasuprot se na one, koji su rodjeni u godinama 1899. do 1894., kao i na one, koje su pronadjeni obvezatnima za pripomoćnu službu, i konačno na one učiteljske osobe, koje posjeduju škole za časničke aspirante ili se nalaze u tačajevima za obrazovanje vojničkih računovodja i vojničkih činovnika, ova odredba ne će protezati.

Dar. Poslao je gosp. Franjo Brumnić, c. kr. asistent iz Pazina, za fond „Hrvatskog lista“ K 10.—, na čemu mu se uprava lista najsrdajnije zahvaljuje.

Milodar za našu srednju školu u Pulj. Preko uprave našeg lista stigli su sljedeći doprinosi: Da počasti uspomenu blagopok. gospodje, majke svog pobratima, župnika Luke Kirca iz Medulina, polaže gosp. dr. Ivo Zucco K 20.—. Dalje je položio gosp. Franjo Brumnić, c. kr. asistent iz Pazina K 10.—. Obitelj Jeličić K 5.—. Prijatelj naše škole K 14.—. Gosp. Stjepan Ostroški K 5.—. Ukupno K 54.—; zadnji iskaz K 51.349.43; svenukupno K 51.403.43. Livljeli! Naprijed za naše škole!

Prodaja riba. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 9151.

Dopisi iz Istre.

Iz Pazina nam pišu 7. ožujka 1918.: C. k. kotarski povjerenik ovog poglavarstva, gosp. Ernesto Carlararis, prenješten je u svojstvu upravitelja c. k. kotarskom poglavarstvu u Krk. Kao činovnik, građanin i kao drug stekao si medju nama najvećih simpatija. Pučanstvo, bez razlike narodnosti, kojemu je bio dodijeljen kao urednik, ostaje njegovim odlaskom upravo razočarano, jer je uvjeren, da u njemu gubi nenadoknadivog činovnika, sugrađanina i druga. U koliko se moramo veseliti njegovom promaknuću na samostalno mjesto, izražamo mu time naše potpuno povjerenje. A u koliko nam je žao njegovog odlaska, uvjeravamo ga, da ćemo ga zadržati

u najljepšoj i najugodnijoj uspomeni, te ćemo se često sjećati njegovog boravka medju nama. Pratiš ga sreća svuda i naskoro nam se povratio kao kotarski poglavar.

Dnevne vijesti.

Otpuštanje 3 najstarijih godišta. Poznato je, kako je nenadanim predlogom predsjednika Češkog svaza, Stanjeka, neka se glasuje o valjanosti zakona o produženju pučko-ustaske dužnosti od 42.—50. god. bila došla vlada u nepriliku. Česi, Jugoslaveni i Poljaci, kojima bi se bili pridružili socijalni demokrate, bili bi sigurno velikom većinom glasovali za proglašenje nevaljalosti carske naredbe, koja je po § 14. bez parlamenta bila produžila pučko-ustasku dužnost od 42.—50. godine. Time bi sigurno parlament bio došao u sukob s višim faktorima. Ne bi to bilo značilo ništa, do li jedan korak bliže k demokraciji države. Jer rat je bio naviješten bez dozvole parlamenta, koga je Stiergh bio razagnao, svi su vojnici bili pozvani u vojsku bez dozvole parlamenta, tako se sve radilo, a radi se još i dandanas protiv volji narodnoj. Da vlada barem donekle podje u susret Stanjekovom predlogu, pišu češki listovi, da se u parlamentarnim krugovima govori, e će se otpustiti iz vojske tri najstarija godišta, dakle pučke ustaše od 47.—50. godina.

Ujeha... Naše su hrabre i junačke čete junački provalile u Rusiju, junački priskočile u pomoć Ukrajini (što je mimogred rečeno glavna stvar) junački pronašle ukrajinske zalihe živeža. Oslobođenje Ukrajine od boljševika, poraz boljševika, naša pobjeda, sve to nije ništa prema toj radosnoj činjenici: zalihe, obilne zalihe živeža. Samo treba pripomenuti, da smo obilne zalihe živeža bili našli i u Poljskoj, Srbiji, Rumunjskoj i Italiji, ali da je kako se čini svagdje preuzeo zaštitu tih zaliha sjeverni naš saveznik. Sad, javljaju češki listovi, možemo biti učešteni, jer kako u Beču doznavaj, razdijeliti će se žite, koje ćemo iz Ukrajine dobiti, na dva jednaka dijela i to izmedju Njemačke i Austro-Ugarske. Ipak je i to utjeha...

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 84.

Današnji raspored

Žudjeni ciljevi.

Drždvena snimka u 5 čina sa Robert Warvlok.

Početak: 2-30, 3-55, 5-20, 16-45.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Uđi se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Štitite svoje vinogrede, voćnjake i svekoliko bilje od uljuzila, gusenice i ostalih zarednika ukucavanjem sa pojačanom kalitornjskom čorbom ANTIFUNGIN. Radikalno pouzdano djelovanje, bez oštećivanja biljke, vrlo nedjelivo, a inozemstvu već više godina sa izvanrednim uspjehom iskuzano. — Cijena: 1 litar K 12.— (dostajno za 30 litara). Originalne posude u 3 i pol litara K 32.—. Razalije posjećem ili novac unaprijed M. JUNNER, Zagreb 10. Petričeva ulica 3. — Potajni prospekt i uputa besplatno.

Veliki izbor listovnog papira.

u mapama i kutijama

preporuča

Papirnice J. KRMPOTIĆ - Pula.

Važno! Važno!

Zamjena ratnih zajmova

ratno-zajmovne-osjegur. police

Važno! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijašnjih emalja, lako svoje potpisivanje besplatno bez ikakve pare gotovine (do K 5000) odmah skoro podvostručil.

Primjer: Protiv uloženu ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2 700.— lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osjeguravajuću policu za po prilici nom. K 5 000.—

Pojašnjenja daje: Osjeguravajući odio c. kr. aust. vojničke zaklade za udovice i siročad u Pulj, trg Custozza br. 45, I. kat, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austro banke, Podružnica Kreditnog zavoda, Podružnica Depozitne banke, Podružnica živnostenske banke u Trstu i Kreditno i eskomptno društvo u Pulj.

Srećke 4. razreda

mogu se dignuti do 11. o. m. kod poslovnice razredne lutrije Jos. Krmpotić u Pulj.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULJ

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje ulica Carrara br. 4, vlastita kuća „Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamačuje sa

4% kamata

Eskomptira mještice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije pod. i od 4—6 popodne.